

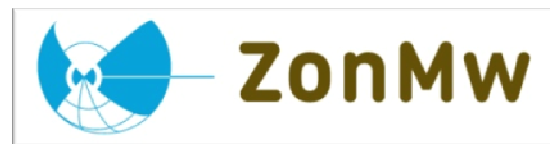
Where innovation starts

TU/e

De *DISCOVERY* methodiek:

Een participatieve actieonderzoeksbenadering voor het diagnosticeren, implementeren en evalueren van innovatieve werkplekinterventies

Jan de Jonge, Irene Niks, Josette Gevers & Irene Houtman (TNO)

TU/e

Technische Universiteit
Eindhoven
University of Technology

NCVGZ 2012
Amsterdam
12 april 2012

Opbouw

- *DISCOVERY*: achtergrond en methodiek
- Theoretische uitgangspunten
- Onderzoeksmethoden
- Brainstorm-sessie volgens *DISCOVERY* methodiek
- Afgesloten en lopende projecten

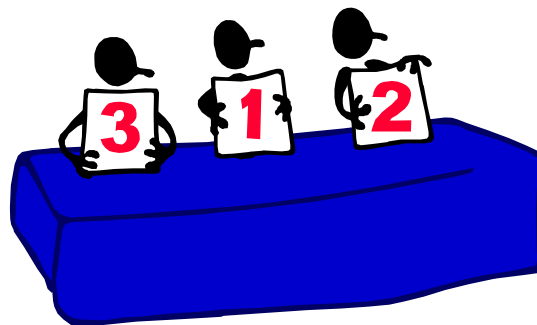
The logo for DISCOVERY, featuring the word "DISCOVERY" in a bold, blue, sans-serif font. The letter "I" is replaced by a stylized red and blue target symbol.

DIScovery methodiek

1) Digitale - psychosociale - risicoanalyse om inzicht te krijgen in taakeisen, hulpbronnen en herstel

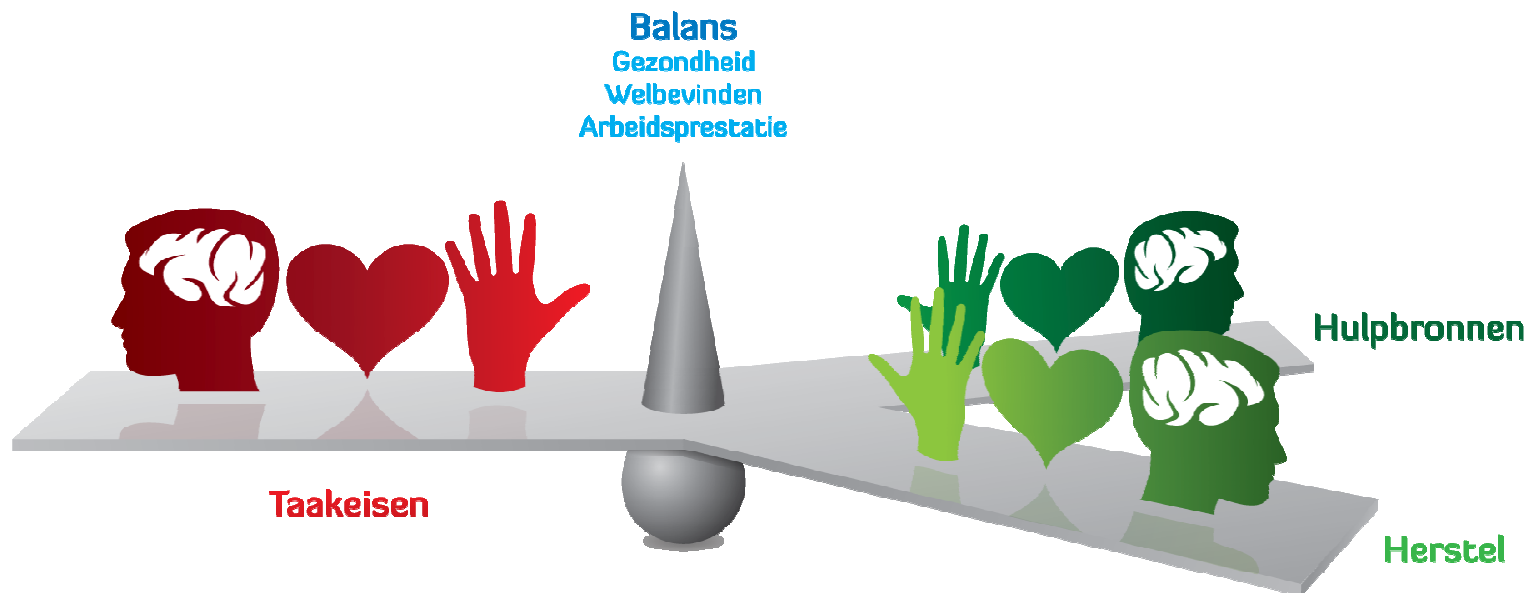
2) Participatieve - democratische methode
en brains - expertise medewerkers staat centraal aan feedback-

3) Interventieprogramma gericht op 't werk zélf, en grotendeels bepaald door medewerkers

DISC Model en *DISCOVERY*

- *DISCOVERY* methodiek kent een leidend theoretisch raamwerk: DISC Model alias Hoofd-Hart-Hand Model

Onderzoeksmethoden

- Online vragenlijstonderzoek aan de hand van het DISQ-R instrument (28 items)
  - cross-sectioneel
  - longitudinaal (idealiter 3 metingen)
- Dagboekonderzoek met behulp van iPods (verkorte DISQ-R; 18 items)
  - 3 metingen gedurende 8-10 dagen
- Diverse aanvullende modules over gezondheid, welbevinden en arbeidsprestaties
- Econometrische analyses (kosten/baten)

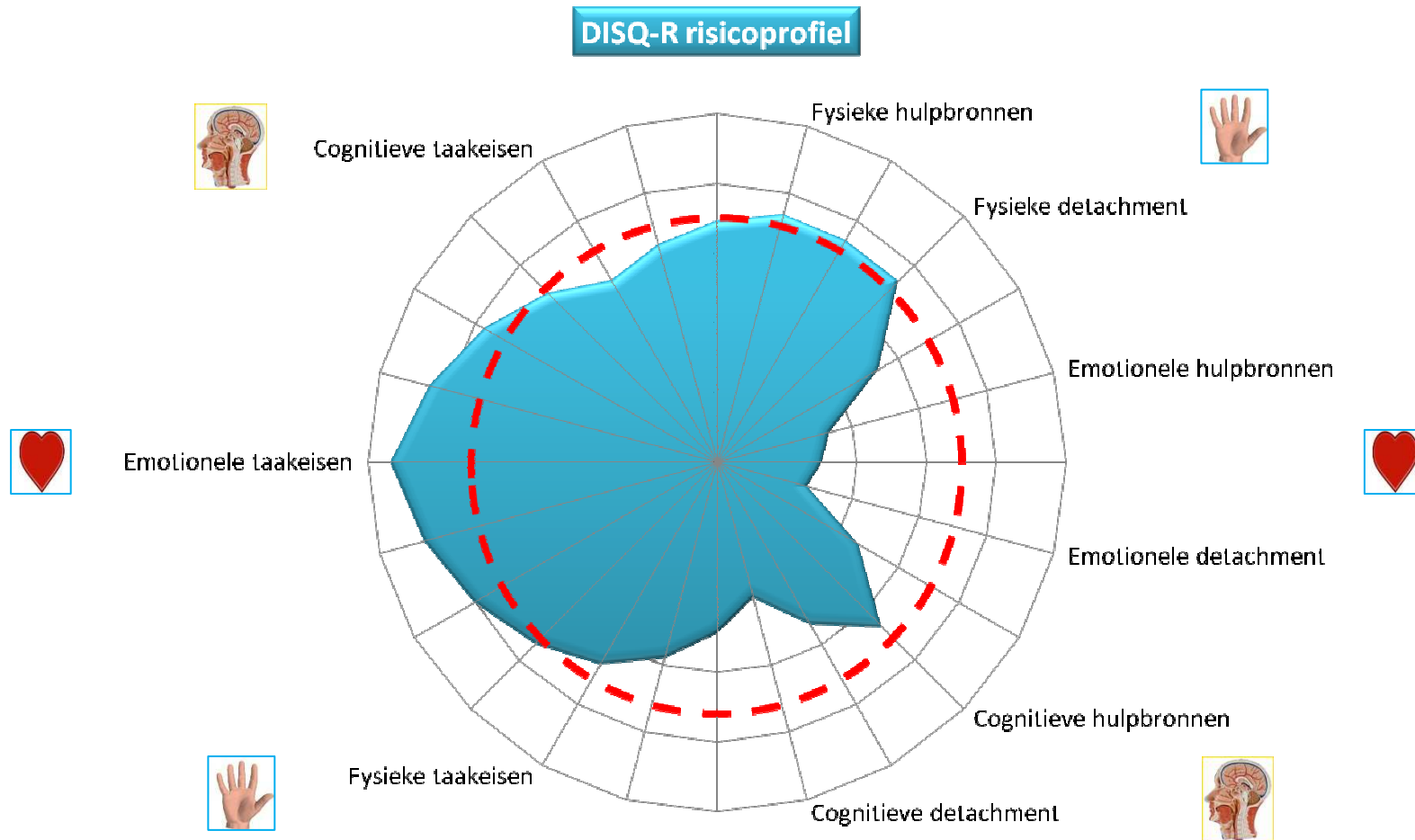
Hoofd-Hart-Hand: DISQ-R instrument en scoring (item-omschrijvingen)

Taakeisen	
Veel geestelijk inspannend werk verrichten	3
Veel emotioneel inspannend werk verrichten	5
Veel lichamelijk inspannende taken verrichten om mijn werk te doen	3
Hulpbronnen	
Mentale rustpauze nemen wanneer taken veel concentratie vragen	3
Steun van anderen ontvangen wanneer zich een ingrijpende situatie voordoet	1
Geschikte technische hulpmiddelen gebruiken om lichamelijk inspannende taken te vervullen	4
Detachment	
Geestelijk afstand nemen van mijn werk	2
Emotioneel afstand nemen van mijn werk	1
Mijn fysieke werkhouding speelt me geen parten meer	4

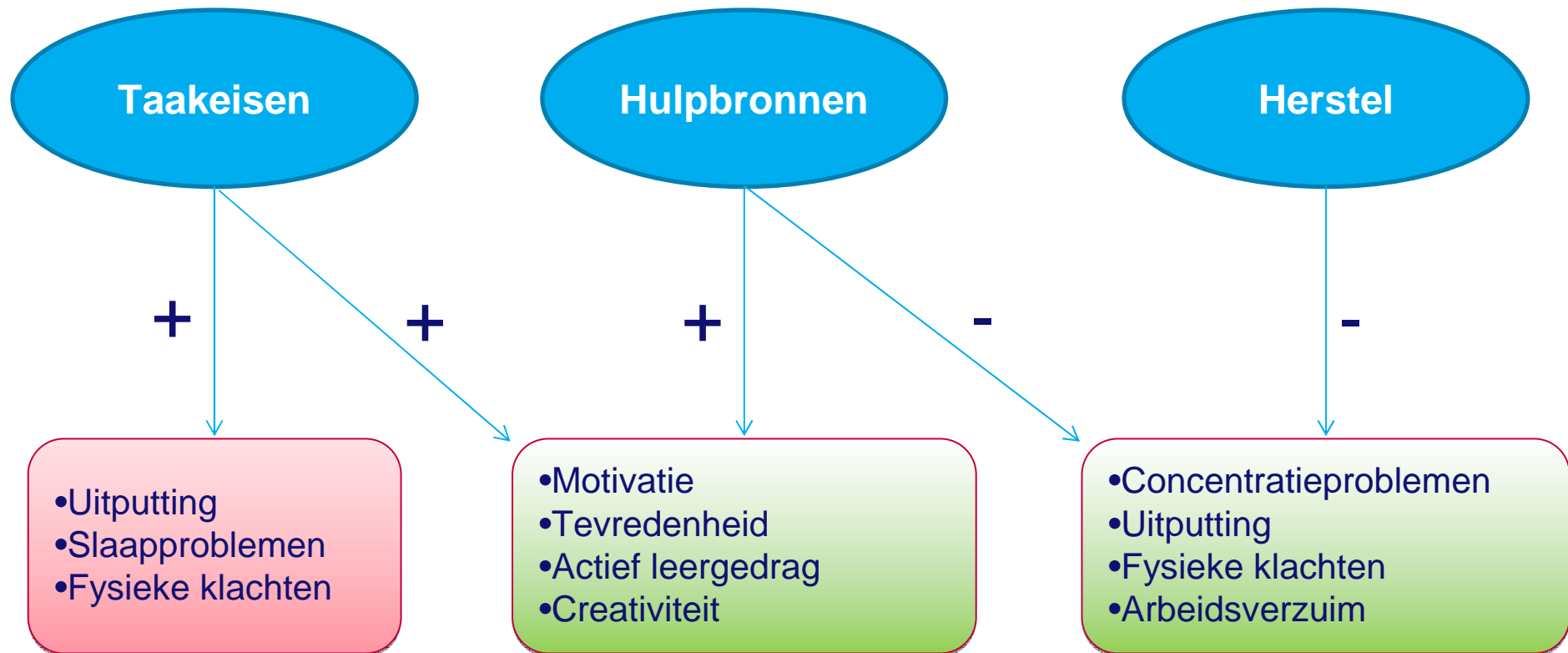
Schaalankers: 1=(bijna) nooit; 2=zelden; 3=soms ; 4=vaak; 5=(bijna) altijd

zie: www.discoveryproject.nl

De DISC van Hoofd-Hart-Hand: Voorbeeld risicoprofiel (DISQ-R)

Potentiële verbanden tussen arbeid, gezondheid, welbevinden & verzuim

Samenvatting risicoprofiel

- **Risicoscores:**
  - Relatief hoge emotionele taakeisen
  - Relatief weinig emotionele hulpbronnen
  - Relatief weinig emotioneel en cognitief herstel
- **Ruimte voor verbetering (vanuit risicoprofiel):**
  - Emotionele inspanning
  - Emotionele steun leiding/collega's
  - Herstel (emotioneel/cognitief)
- **Deze factoren hangen nauw samen met individuele gezondheid, welbevinden & arbeidsverzuim!**

Brainstormsessie volgens *DISCOVERY* methodiek

- **Doel:** komen tot een top 3 van mogelijke maatregelen, mede op basis van de terugkoppeling van resultaten
- Participatieve, groepsgewijze aanpak (post-its)
- Spelregel: generiek, werk-gerelateerd, vaag/concreet
- Prioriteren van maatregelen volgens beproefde stickermethode

- **Medewerkers worden mede-eigenaar van het probleem**
- **Beste besluitvorming door meerderheid van stemmen!**

Implementatie-fase (1)

- Top 3 maatregelen wordt besproken met management (moet namelijk wel instemmen!)
- Uiteindelijk gekozen interventie(s) en concrete uitwerking worden meegedeeld aan de groep
- Inbreng & goedkeuring van de groep is substantieel bij keuze en ontwikkeling van interventie(s)
- Uitvoering interventie(s)

Implementatie-fase (2)

	Hoofd	Hart	Hand
Hulpbronnen in het werk	<ul style="list-style-type: none"> • vergroten van autonomie en feedback	<ul style="list-style-type: none"> • emotionele ondersteuning van leidinggevende of collega's	<ul style="list-style-type: none"> • betere fysieke hulpmiddelen of een helpende hand van collega's
Herstel tijdens of na het werk	<ul style="list-style-type: none"> • workshop effectieve mentale detachment tijdens en na het werk	<ul style="list-style-type: none"> • workshop effectieve emotionele detachment tijdens en na het werk • anti-agressie- of antipestgedrag-trainingen • workshop 'slimmer samenwerken'	<ul style="list-style-type: none"> • fitnessprogramma's of andere sport en fysieke activiteiten, gericht op herstel • workshop effectieve fysieke detachment tijdens en na het werk

Projecten

- Afgerond project in twee verpleeghuisinstellingen:
  - 4 interventieafdelingen (n=151)
  - 4 vergelijkingsafdelingen (n=139)
  - Positieve bevindingen na 2 jaar (DIRECT project)
- Lopend project in een algemeen ziekenhuis:
  - ZonMW-financiering
  - 4 interventieafdelingen (n=200)
  - 4 vergelijkingsafdelingen (n=200)
  - Feedback- & brainstormsessies momenteel (DISCOVERY project)
  - Website: www.discoveryproject.nl

Aanbevolen literatuur

De Jonge e.a. (2012).

***Scherp in Werk:
5 routes naar optimale
inzetbaarheid.***

Assen: Van Gorcum.

Bedankt voor uw aandacht!

Contact informatie:

Jan de Jonge

j.d.jonge@tue.nl

040 247 2243

www.hpmtue.nl

zie ook: www.discoveryproject.nl